

Open toernooi DJC een geslaagd experiment

De vereniging DJC hield afgelopen seizoen voor het eerst een open toernooi, met negen spelavonden verspreid over het hele seizoen. Het experiment is zeer geslaagd.

De laatste ronde werd op vrijdag 22 juni gespeeld in het clublokaal van DJC, 't Auwt Patronaat in Beek. Er hebben ruim veertig spelers meegeedaan, verdeeld over vier groepen die werden samengesteld naar speelsterkte. De spelavonden vonden op vrijdagavonden plaats, de clubavond van DJC. Voor DJC was dit een welkome invulling van de clubavond, maar het mes sneed aan twee kanten: voor de spelers van buiten DJC die aan dit toernooi deelnamen, voorzag het toernooi in een behoefte. Menig schaker had nog wel wat ruimte in de agenda om mee te doen. In de hoogste groep eindigden Rob Caesens, Ynze Mengerink en Roel Hamblok alle drie op 6 uit 8. Groep 2 werd gewonnen door Marc Kocur, groep 3 door Jean van Kan en groep 4 door Peter Mikkers. We zien hier het slot van de partij tussen Gerard Bischoff en Peter van Dinteren (groep 2). Van Dinteren, met zwart spelend, besliste met een mooie combinatie de partij.

ZIE DIAGRAM 1

22...Pd3!

direct 22...Pxe3 is minder goed, want wit kan nog in troebel water vissen met 23.Lh8 Nu laat zwart niet meer los en wint na:

23.Dc2 Pxe3 24.Dc3 Pxd1 25.Txd1 Lxf2+ 26.Kh2 Tac8 27.Da1 Pxe5 28.Dxe5 (0-1)

- Een leuk slot kende de partij Dai Heinen - Gerrit Veldhoen (groep 4). De met zwart spelende Veldhoen wist deze confrontatie verras-

Diagram 1

send te winnen en ook nog erg snel en bovendien met een aantrekkelijke slotzet.

ZIE DIAGRAM 2

Deze stelling is ontstaan nadat wit 17. Lb4 heeft gespeeld. Zwart speelt nu:

17...Pe2+ en het is meteen afgelopen. Wit staat schaak en moet dat schaak natuurlijk opheffen. Hij kan dat doen door het paard te slaan (18.Lxe2) of hij kan met de koning de hoek in vluchten (18.Kh1), maar in beide gevallen volgt er dan 18...Dxh2 mat.

- Uit de interne competitie van de vereniging De Postertoren, gevestigd in Herkenbosch, volgt het volgende fragment tussen Wim de

Diagram 2

Louw en Piet Beckers. Wit (De Louw) staat een paard voor en de dame op e7 valt de toren op d8 aan. Dat ziet er dus niet zo goed uit voor zwart, maar zwart heeft een

Diagram 3

prachtige zet in petto, waarmee hij eeuwig schaak en dus remise afdwingt:

29...Txd2! 30.Txd2 Dxf3 31.Kf1 Dh1+

De koning heeft geen keus, hij zal nu naar e2 moeten.

32.Ke2 Df3+

En zo kunnen we nog wel een tijdje doorgaan. Nu volgt weer:

33.Ke1 Dh1+ 34.Ke2 Df3+

De spelers besluiten tot remise, want het is eeuwig schaak. Een leuk einde van de partij.

- In Venlo en Maastricht zijn in de maanden juli en augustus zomertoernooien. Voor meer informatie zie www.lisb.nl

- Theo de Jongh van de vereniging EWS uit Weert nodigt iedereen uit om mee te doen aan een zomervondcompetitie bij zijn caravan in resort De IJzeren Man, Herenvennenweg 60, 6006 SW Weert, standplaats 207. Er wordt elke maandagavond t/m 27 augustus geschaakt, aanvang 20.00 uur.

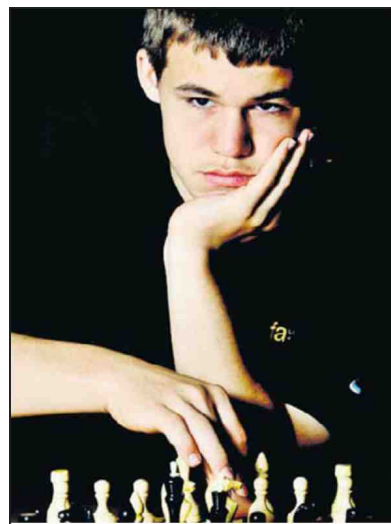
- Ook in café Klimmen kan geschaakt worden. Daar is deze maand een zomerrapidtoernooi. De eerste speeldag is donderdag 5 juli. Informatie: www.lisb.nl

Hoe zit dat nou met die rating?

Bij schaakwedstrijden is het een steeds terugkerend thema: de rating. Vrijwel alle schakers die regelmatig aan een competitie of toernooi meedoen, hebben er eentje. Hoe zit dat nou met die rating?

De rating is de speelsterkte van een schaker, uitgedrukt in punten. Voor een toernooiorganisatie is het van groot belang om de ratings van de spelers te weten, want dit helpt om ze naar speelsterkte in te delen. Voor een schaker is het uiteraard prettig om ingedeeld te worden bij tegenstanders van ongeveer gelijke sterkte. Wie tegen iemand met een veel hogere rating komt te schaken, loopt het risico snel van het bord geveegd te worden. Soms zijn er wel toernooien waarbij een groot aantal schakers van uiteenlopende speelsterktes in dezelfde groep worden ingedeeld. Die spelers kiezen daar bewust voor. Het is voor 'n keer leuk en uitdagend om ingedeeld te worden in een grote groep met de kans om tegen grote jongens uit te komen. Daar kun je toch wel veel van leren en het is een kans om een op papier sterkere tegenstander beentje te lichten. Ook is het dan een kans om ratingpunten te verdienen en ratingwinst te beha-

len. Wie in een toernooi geen prijs weet te behalen, maar 'boven' zijn rating heeft gepresteerd en ratingpunten heeft verdiend, keert meestal toch tevreden huiswaarts. In Nederland is de ratingberekening in handen van daartoe gespecialiseerde mensen van de KNSB, de nationale schaakbond die een kantoor

Magnus Carlsen.

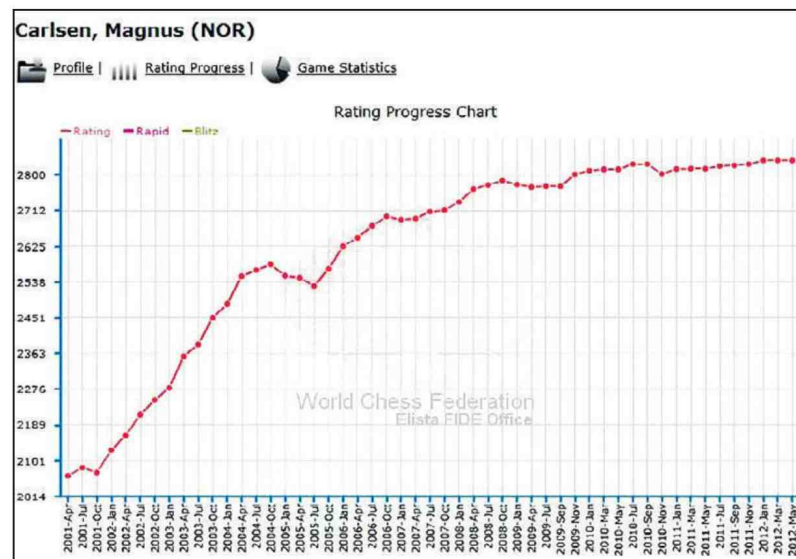
heeft in Haarlem. Toernooiorganisatoren kunnen de resultaten van de wedstrijden naar Haarlem sturen en daar worden ze dan zo snel mogelijk berekend en verwerkt in nieuwe lijsten. Elk kwartaal verschijnt een nieuwe KNSB ratinglijst. Iedereen is altijd benieuwd naar zijn rating. Met behulp van een ratingviewer kan ieder zijn rating op internet bekijken.

Hoe komt die berekening nou tot stand? Het ratingsysteem is gebaseerd op de statistische principes zoals professor Arpad Elo die al in 1966 voorstelde in zijn boek *The theory of ratingsystems*. Men

spreekt dan ook wel van Elo rating. Het uitgangspunt bij de berekening is dat de ratingverandering per gespeelde partij wordt bepaald. Scoort iemand beter dan verwacht, dan wint hij punten. Scoort iemand slechter, dan gaan er punten verloren. Een voorbeeldje: Jansen heeft een rating van 1600 en zijn tegenstander staat op 1418. Bij dit verschil van 182 punten zou Jansen 0,738 moeten scoren. Wint Jansen zijn partij, en heeft hij dus 1 gescoord, dan heeft hij een overscore van 0,262. Wat vervolgens van belang is, is de zogenaamde 'vervalsingsfactor'. Het voert hier te ver

om dat geheel uit te leggen, maar die factor komt er op neer dat deze rekening houdt met het aantal partijen dat iemand heeft gespeeld die meetellen voor de rating. Heeft Jansen een factor van 25, dan heeft hij $25 \times 0,262 = 6,55$ ratingpunt verdiend. De speler met de hoogste rating ter wereld is de Noor Magnus Carlsen. Hij voert de wereldranglijst aan met een rating van 2837, gevolgd door Aronian met 2816. Zij zijn de enigen met een rating hoger dan 2800. De beste Nederlander is Anish Giri op plek 49 met een rating van 2696. De meeste grootmeesters hebben een rating van minimaal 2500. Jan Timman, die lang de beste Nederlander is geweest, heeft momenteel een rating van 2582. De beste Limburger, Martijn Dambacher, staat op 2475. Maar welke rating iemand ook heeft, er zijn altijd wel spelers van ongeveer gelijke sterkte waardoor iemand op zijn eigen niveau een leuke partij kan schaken.

Altijd 'n zo groot mogelijke puinhoop maken

Martin van Gils is voor veel schakers in Limburg nog een bekende naam. Hij was lid van de vereniging VSM in Maastricht en werd in het Kampioenschap van Limburg in 1984 tweede.

Zoals wel vaker gebeurt, vliegen schakers op een gegeven moment uit. Ze vestigen zich vanwege studie of werk elders in het land. Echter, schakers blijven schakers, ze vinden na een verhuizing wel weer een vereniging waar ze hun krachten met nieuwe schaakvrienden kunnen meten. We gingen eens op onderzoek uit waar Martin van Gils is gebleven en we waren natuurlijk ook benieuwd of hij nog schaakt. Het antwoord werd dank zij enkele connecties en het internet snel gevonden. Martin van Gils (ZIE FOTO) woont in Lelystad en jawel, hij schaakt nog altijd, en doet dat met veel plezier bij de Schaakvereniging Almere. Hij is 51 jaar nu, hij zegt dat het hem wel wat meer moeite kost om op hetzelfde niveau te blijven schaken, aangezien schaken een concentratiesport is en die concentratie minder gemakkelijk op te brengen is voor iemand die Abraham heeft gezien. Hij is nu voor het eerst sinds 1980 onder een rating van 2000 gezakt, dus dat doet wel een beetje

pijn. Maar niettemin: vorige maand is Martin van Gils clubkampioen van Almere geworden! Hij schaakt nog altijd in dezelfde stijl: hij geeft graag materiaal voor open lijnen en kansen tegen de vijandelijke koning. Hij vindt het heerlijk als het een gezellig zootje is op het bord. „Ik wil altijd een zo groot mogelijke puinhoop maken”, is zijn parool. Hij draagt vanwege die speelstijl al ongeveer twintig jaar met trots de bijnaam *The Mad Woodpusher*. die voor insiders wel eens

DIAGRAM 1

wordt afgekort met TMW omdat men dan ook wel weet wie er bedoeld wordt. In onze archieven vonden we een schaakrubriek in het Limburgs Dagblad uit 1985 met een partij van Martin van Gils. Die rubriek stond destijds onder redactie van veelvoudig Kampioen van Limburg Jack Renet. Martin had een partij voor de rubriek ingestuurd. Het betrof een partij tegen Henk Boer uit de interne competitie van de Maastrichtse vereniging VSM. We plaatsen het hier graag omdat het kenmerkend is voor de stijl van Van Gils: nooit saai.

ZIE DIAGRAM 1
M. van Gils - H. Boer, 1985
In de diagramstand nam zwart risico door het spelen van:
1...Lxb2 er volgde 2.Dc2 Lxa1

DIAGRAM 2

3.Lxh7+ Kh8 4.Txa1 d4 5.exd4 Tf7 6.Pg6+! Kxh7
(zwart mag de loper hebben)
7.Pf8+ Kg8 8.Dh7+ Kxf8
(zwart mag ook het paard hebben; Van Gils voelt zich als een vis in het water als hij kan offeren)
9.Dh8+ Ke7 10.Lg5+ Tf6 11.Dxg7+ Kd6 12.Lxf6 Dd7?
(de stelling is een puinhoop voor zwart, die een grote ontwikkelingsachterstand heeft; de koning staat volop in de schijnwerpers in zijn blootje)
ZIE DIAGRAM 2
13.Df8+?
(Dit is even een volledige misrekening. Wit had hier 13.Le5+ moeten spelen, waarna bijvoorbeeld 13...Kd5 14.Df8 volgt en dan dreigt wit Dc5 gevolgd door Te1. Helaas heeft wit deze winnende voortzetting gemist, maar

Martin van Gils.

uiteindelijk komt toch nog alles op zijn pootjes terecht)
13...Kc7 14.h4
(Jack Renet in zijn analyse in zijn rubriek in 1985: 'de h-pion opspelen is wits enige kans. Wanneer zwart erin slaagt zijn damevleugel te ontwikkelen heeft zwart goede kansen; wit moet dus heel snel zijn')
14...b6 15.h5 Dd5 16.h6 Lh3 17.Dd8+ Kb7 18.Dxd5 cxd5 19.h7
en zwart gaf op (1-0). Hij moet nu natuurlijk het paard spelen om vervolgens, als de pion doorloopt, die pion met de toren te kunnen slaan. Wit slaat dan met de loper de toren. De materiaalvoorsprong is dan zodanig dat wit gewonnen staat.

(volgende week deel 2 over Martin Van Gils)
 Reacties? f.clevers@mgl.nl

Martin van Gils, The Mad Woodpusher

Oud-Maastrichtenaar Martin van Gils (51) staat in schaakkringen bekend als *The Mad Woodpusher*. Hij wil een zo groot mogelijke puinhoop op het bord. Vandaag deel 2.

Illustratief voor die bijzondere stijl van Martin van Gils is een partij die hij speelde in een toernooi in Olomouc (Tsjechië) in 2005.

ZIE DIAGRAM 1

Martin van Gils geeft graag materiaal weg als hij daar open lijnen voor terug krijgt of een aanval tegen de vijandelijke koning kan opzetten. Hij noemt zichzelf een groot liefhebber van een zo groot mogelijke puinhoop op het bord. In deze partij zien we hem spelend met zwart en hij speelt hier **21...Lxg2!** Oftewel: hij geeft (tijdelijk) nóg een stuk. Voor wie zich afvraagt waarom hij niet 'gewoon' de loper slaat met **21...Dxg4**, is het antwoord (van uw rubriekschrijver namens Martin) dat hij dan te weinig aanval heeft voor de pionnen en er dus niets mee opschiet. De partij ging verder met:

22.Kxg2

(na **22.f4** volgt **22...Dh1+** **23.Kf2** **Lxf1** **24.De4** **Dxe4** **25.Pxe4** **Ld3**)

22...Dxg4+ **23.Kh2**

(na **23.Kh1** **Df3+** **24.Kg1** **Le5** gaat het mat)

23...Le5+ **24.f4** **Tg8** **25.Tf3**

(**25.Kh1** **Tg6** **26.Dxg6** **fxg6** **27.Tf2** **Lxc3** **28.bxc3**)

ZIE DIAGRAM 2

Nu is het mat in 3 zetten. Ziet u het óók?

25...Dxf3 **26.De2** **Dg3+** **27.Kh1** **Dg1** mat (0-1)

Martin van Gils werd in het ver-

Diagram 1

den ooit Open Kampioen van Maastricht. Ook werd hij (in 1994) al eens kampioen van de Alphense Schaakclub in Alphen aan den Rijn. Nu is hij (in 2012) ook clubkampioen geworden van Schaakvereniging Almere. Het lijkt wel een zegetocht door Nederland... De beste van Maastricht...! De beste van Alphen aan den Rijn...! De beste van Almere...! Hoort u het Louis van Gaal na het kampioenschap van AZ nog roepen? Wij zijn de besten van Eindhoven...! Wij zijn de besten van Amsterdam...! Enzovoorts... Niet dat we Martin met Louis van Gaal willen vergelijken, en bovendien gaat onze sympathie wat meer uit naar Martin dan naar

Diagram 2

Louis, maar het klinkt goed toch? De beslissing in de strijd om het clubkampioenschap van Almere viel in een korte tweekamp tussen Martin van Gils als kampioen van de wintercompetitie en een andere Martin, Martin Heijlman, de kampioen van de zomercompetitie. De eerste partij eindigde in remise en in de tweede partij (best of two) was het dus buigen of barsten. Zou 'de beste van de winter' het winnen van 'de beste van de zomer'? Het werd een spannende pot waarin beiden de strijd niet uit de weg gingen. Martin van Gils nam daarbij het voortouw en offerde met zwart spelend zijn g- en h-pion. We zien hier het slot van die partij.

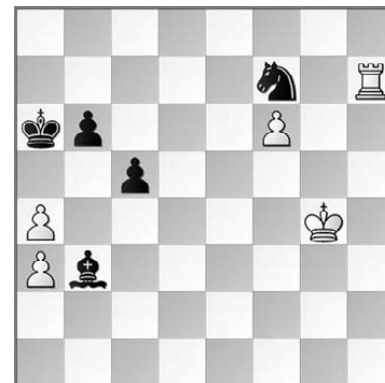

Diagram 3

M. Heijlman - M. van Gils, 2012
ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 49...Pf7

50...Ka5 **51.Th4** **Kxa4** **52.Ke3+** **Kxa3** en zwart staat gewonnen; hij speelt het bekwaam uit en dwingt zijn tegenstander na 70 zetten tot overgave (0-1), waarmee de clubtitel van Almere binnen is.

- Aan het 40e seniorentoernooi voor 50-plussers in Oosterbeek namen de nodige Limburgers deel. Fred Scheeren uit Brunssum, lid van de vereniging SV Schaesberg, werd winnaar van groep 1. Hij behaalde een score van 4 punten uit 5 partijen.

Reacties? f.clevers@mgl.nl